

Bekämpa okunskap

”En utövare av veterinäryrket skall i sin yrkesutövning tillämpa allmänt godtagna och beprövade motiverade metoder i enlighet med sin utbildning som han eller hon fortlöpande skall försöka komplettera” så säger lagen. Veterinärerna är experter på egen övervakning och det är bra att anlita den kunskapen också i den egna verksamheten. Hur skall man då själv övervaka kompletteringen av sin yrkeskunskap?

Veterinärens yrke är, i likhet med övriga akademiska yrken som baserar sig på kunnande och kunskap, att tillämpa vetenskaplig kunskap i praktiken. Vetenskapen går framåt genom att bygga ny kunskap ovanpå den gamla. Man kunde tänka sig, att den vetenskapliga kunskapen närmar sig sanningen genom att omkullkasta gamla påståenden och ta fram nya fakta om världen. Oberoende vilken kunskapssteoretisk åsikt man har om kunskapens tillväxt, sker en absolut tillväxt i antalet publicerade artiklar och böcker, tidigare mätta i hyllmeter nuförtiden i bit i databaser med fullständig text. Pratet om kunskapsfloden är än så länge aktuellt och den enskilda vetenskapsutövaren sitter inte bakom en bättre flodvall än en praktiker som förväntas använda sig av allt bättre nya metoder i patientarbetet.

Ger den veterinärmedicinska grundutbildningen färdigheter för att kontinuerligt upprätthålla yrkeskunskapen så att man förstår de nyaste vetenskapliga rönen?

Svaret står att finna redan i det antika Alexandria där den vetenskapliga biblioteksverksamheten började. På universitetets vetenskapliga bibliotek värnar vi om att samla in vetenskaplig kunskap till vilken vi därtill förhåller oss källkritiskt. Läskunnighet för information, IL, information literacy, detta underliga ord, är nuförtiden en del av akademiska kunskaper. I praktiken betyder det: lär dig öppna datorn och leta fram i informationsnätverken den information som är viktig för dig. För dagens studenter är detta en del av studierna. Bara för tio år sedan hade inte kommunalveterinärer i sina händer särskilt stora mängder egna datorer – i varje fall inte på jobbet – hemma spelade barnen med dem. Efterkomman har lärt en stor mängd veterinärer grunderna i att använda internet, för vilket de skall ha ett stort tack. För dagens studenter är användningen av internet till alla vardagliga sysslor lika självklar som det var att bläddra i telefonkatalogen på den tiden valutan hette mark.

En integration av läskunnigheten för information med VML-examen fostrar veterinärer som har en färdighet att uppdatera det egna kunnandet på ett naturligt sätt med hjälp av kunskapsnätverk. Det vore skäl att utveckla sättet på vilket praktikerna skaffar sig kunskap och handskas med den genom att koppla kurserna i IL till den professionella fortsatta utbildningen och till specialistutbildningen. På vetenskapsbiblioteket kan man fråga sig för om skraddarsydda och andra kurser.

Användningen av nätverk kan bra läras ut i nätet, en kurs på distans i informationssökning lämpar sig väl för en sådan som jobbar oregelbundna tider och har varierande verksamhetsplatser. Under jobbets gång kan det också uppstå ledig tid som det lönar sig att använda till att förbättra sin yrkeskunskap.

Ingenting ersätter givetvis levande kolleger, en levande undervisningssituation och interaktion med människor. Genom att variera mellan närundervisning och nätbaserade kurser fås bästa möjliga resultat i att bekämpa okunskapen. Ha riktigt goda Veterinärdagar!

Raisa Iivonen
Informationsexpert, veterinärmedicin,
vetenskapsbiblioteket i Vik